Paper Code - 3523

B.A. Semester-III (Economics)
July-September-2021
C.C.304 (main) Indian Economy –I

કુલ સમય :– ૬૦ મીનીટ **કુલ પ્રશ્નો :** ૫૦ **વિદ્યાર્થીએ ટીક કરવાના પ્રશ્નો :** ૩૫

નોંધ : વિદ્યાર્થીએ માત્ર ૩૫ પ્રશ્નો જ ટીક કરવાના રહેશે. જો વધારે ટીક કરેલ હશે તો પ્રથમ ૩૫ પ્રશ્નો જ ગણતરીમાં લેવામાં આવશે.

1. જીવનધોરણને લક્ષમાં રાખીને અલ્પવિકસિત અર્થતંત્ર ની વ્યાખ્યા કયા અર્થશાસ્ત્રી એ આપેલી છે.
   A) જેકબ વાઈનર B) યુજિન સ્ટેલીન C) U.N.O D) બેન્જામિન હિગીન્સ
2. ભારતીય અર્થતંત્ર કેવા પ્રકારનું અર્થતંત્ર છે.
   A) પછાત B) અણવિકસિત C) વિકાસમાન D) વિકસિત
3. આયોજન કાળ દરમિયાન કયા ક્ષેત્રનો સાપેક્ષ હિસ્સો ઘટી રહ્યો છે.
   A) ઉદ્યોગ B) સેવા C) ખેતી D) ઉપરના બધા જ
4. આયોજન કાળ દરમિયાન સેવા ક્ષેત્રનો સાપેક્ષ હિસ્સો કેવા પ્રકારનો રહ્યો છે.
   A) સ્થિર છે B) ઘટી રહ્યો છે C) વધી રહ્યો છે D) એક પણ નહીં
5. વિકાસમાન અર્થતંત્ર એક વિકાસમાન અર્થતંત્ર તરીકે નીચેના કયા પરિવર્તન થયા છે.
   A. રાષ્ટ્રીય આવક માથાદીઠ આવકમાં વધારો B. ઉદ્યોગ ક્ષેત્રે પ્રગતિ
   C. આર્થિક-સામાજિક મૂડીમાં વૃદ્ધિ D. ઉપરના બધા જ
6. ભારત એક વિકાસશીલ દેશ છે. તેમાં નીચેના કયા લક્ષણો સમાવેશ થતો નથી.
   A. કુદરતી સંપત્તિનો અપૂરતો ઉપયોગ B. ખેતીનું પ્રાધાન્ય
   C. અતિ વસ્તી અને ઊંચા દરે વસ્તી વધારો D. માનવ મૂડીમાં વધુ રોકાણ
7. માનવ વિકાસ આંકમાં કઈ વિગતોનો સમાવેશ થાય છે.
   A) જીવનધોરણ B) જ્ઞાન C) આરોગ્ય D) ઉપરના બધાજ
8. માનવ વિકાસ આંક માં દુનિયાના દેશોમાં ભારતનું સ્થાન કયું છે.
   A) 136 મું B) 101 મું C) 151 મું D) 51 મું
9. ભારતની રાષ્ટ્રીય આવકમાં પ્રાથમિક ક્ષેત્ર માં કોનો સમાવેશ થાય છે.
   A) ખેતી અને આનુષાંગિક પ્રવૃત્તિઓ B) ઉદ્યોગ અને વેપારની પ્રવૃત્તિઓ
   C) સેવાકીય પ્રવૃતિઓ D) ઉપરના બધાજ
10. આયોજન પંચે કોને લક્ષમાં રાખીને અલ્પવિકસિત અર્થતંત્ર ની વ્યાખ્યા આપી છે.
    A) માથાદીઠ વાસ્તવિક આવક B) માનવ શક્તિ અને કુદરતી સાધનો ઓછો ઉપયોગ
    C) જીવન ધોરણને D) માનવ શક્તિ અને કુદરતી સાધનો વધુ ઉપયોગ
11. ભારતીય અર્થતંત્રનો આર્થિક સામાજિક વિકાસ માટેની પાયાની સગવડો માં કોનો સમાવેશ થાય છે.
    A) વાહન અને સંદેશા વ્યવહાર B) શિક્ષણ અને આરોગ્ય C) વીજળી અને સિંચાઈ D) બેન્કિંગ અને વીમા ઉદ્યોગ
12. વસ્તી સંક્રમણ નો સિદ્ધાંત રજૂ કરનારા અર્થશાસ્ત્રી કોણ છે
    A) માર્શલ પીગુ B) કૉલ હુવર C) કેઈન્સ D) હિક્સ હાન્સન
13. ભારતનો વસ્તી ગણતરીમાં વીસમી સદીની છેલ્લી વસ્તી ગણતરી ક્યારે કરવામાં આવી.
    A) 1951 B) 1981 C) 1991 D) 2001
14. ભારતમાં વસ્તી ગણતરી કયા કાયદા હેઠળ કરવામાં આવે છે.
    A) 1948ના વસ્તીગણતરી B) 1951ના વસ્તીગણતરી C) 1985ના વસ્તીગણતરી D) 1901ના વસ્તી ગણતરી
15. 2011 ની વસ્તી ગણતરી પ્રમાણે વિશ્વમાં ભારતનો ક્રમ કયો છે.
    A) પ્રથમ B) બીજો C) ત્રીજો D) ચોથો
16. વસ્તી વિસ્ફોટ માટે કયું પરિબળ જવાબદાર છે.
    A) જન્મદર-મરણદર બંને ઊંચી સપાટીએ સ્થિર B) જન્મદર-મરણદર બંને નીચી સપાટીએ સ્થિર
    C) જન્મદર-ઊંચો મરણદર નીચો D) જન્મદર-નીચો મરણદર ઊંચો
17. કેટલા કિલોમીટર દીઠ વસતીના પ્રમાણે ની વસ્તી ગીચતા કહેવામાં આવે છે.
    A) દરેક એક કિલોમીટર દીઠ B) દર ચોરસ કિલોમીટર દીઠ C) દર દસ ચોરસ કિલોમીટર દીઠ D) દર દસ કિલોમીટર દીઠ
18. ભારતમાં શ્રેયા નાગરિકોમાં કઈ વયજૂથની વ્યક્તિઓનો સમાવેશ થાય છે.
    A) 0-14 વયજુથ B) 15 થી 24 વયજુથ C) 25 થી 29 વયજુથ D) 60 અને તેથી ઉપર વયજુથ
19. વસ્તીવૃદ્ધિની દ્રષ્ટિએ ભારતમાં કયા વર્ષની મહાન વિભાજક વર્ષ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
    A) 1921 B) 1951 C) 1991 D) 2021
20. ભારતમાં મરણ દરમાં થયેલા ઘટાડા માટે કયું કારણ જવાબદાર નથી.
    A) દુષ્કાળ પર નિયંત્રણ B) શિક્ષણનો પ્રચાર C) સાર્વત્રિક તથા વહેલા લગ્નો D) જીવન ધોરણમાં સુધારો
21. ભારતમાં જન્મ સ્થળ ઉંચો હોવા માટેના કારણોમાં કયું કારણ આર્થિક છે.
    A) આબોહવા B) ગરીબાઈ C) સંયુક્ત કુટુંબ પ્રથા D) કર્મનો સિદ્ધાંત
22. ભારતની વસ્તીમાં સૌથી ઓછું સાક્ષરતાનું પ્રમાણ કયા રાજ્યમાં છે.
    A) રાજસ્થાન B) બિહાર C) ગુજરાત D) પશ્ચિમ બંગાળ
23. ભારતમાં સ્ત્રી-પુરુષનું પ્રમાણ દર 1000 પુરૂષોએ સ્ત્રીઓની સંખ્યા કેટલી છે.
    A) 1000 ની બરાબર B) 1000 કરતા ઓછી C) 1000 કરતાં વધુ D) એક પણ નહીં
24. ભારતમાં ખેતી પર વસ્તીનું વધતું જતું દબાણ વસ્તીની કઈ વિગત દર્શાવે છે.
    A) વસ્તીની સંક્રમણનું તબક્કો B) વસ્તી વધારાનું કારણ C) વસ્તી વધારાની અસર D) વસ્તી વધારા નો ઉપાય

25. કઈ ગરીબી આવકની અસમાનતા નો માપદંડ છે.
A) સાપેક્ષ ગરીબી B) નિરપેક્ષ ગરીબી C) કાયમી ગરીબ D) ગરીબી રેખા

26. વિકાસ દેશો સામે કઈ ગરીબીની સમસ્યા છે.
A) સાપેક્ષ ગરીબી B) નિરપેક્ષ ગરીબી C) આજીવન ગરીબી D) એક પણ નહીં

27. ગરીબીના નિર્દેશકમાં કોનો સમાવેશ થાય છે.
A) અપૂરતું પોષણ B) નિરક્ષરતા C) ટૂંકુ સરેરાશ આયુષ્ય D) ઉપરના બધાજ

28. ગરીબીના સર્વ સામાન્ય કારણોમાં કોનો સમાવેશ થતો નથી.
A) ઐતિહાસિક પરિબળો B) ઝડપી વસ્તીવૃદ્ધિ C) કાળુંનાણું અને ભ્રષ્ટાચાર D) હરિયાળી ક્રાંતિનો મર્યાદિત વ્યાપ

29. મનરેગા કાર્યક્રમમાં ગરીબ કુટુંબમાં પુખ્ત વયની અકુશળ વ્યક્તિને ઓછામાં ઓછી કેટલા દિવસની વેતન આધારિત રોજગારીની ગેરંટી આપવામાં આવે છે.
A) 100 દિવસ B) 50 દિવસ C) 150 દિવસ D) 210 દિવસ

30. મધ્યાહન ભોજન યોજના કઇ શાળાના વિદ્યાર્થીઓના સ્વાસ્થ્ય સુધારણાનો હેતુ છે.
A) બાલમંદિર B) ઉચ્ચતર માધ્યમિક C) માધ્યમિક D) પ્રાથમિક

31. વ્યક્તિને આખું વર્ષ કોઈ પણ ક્ષેત્રમાં કામ ન મળે એ સ્થિતિને કઈ બેકારી કહેવાય.
A) ખુલ્લી બેકારી B) છુપી બેકારી C) મોસમી બેકારી D) અર્ધ બેકારી

32. ભારતમાં પ્રચ્છન્ન બેકારી ખાસ કરીને કયા ક્ષેત્રમાં જોવા મળે છે.
A) ઉદ્યોગ B) સેવા C) ખેતી D) ઉપરના બધા જ

33. આયોજન પંચે બેકારીનું કદ માપવા માટે કયા માપદંડ આપ્યા છે.
A) લાંબાગાળાની બેકારી B) સાપ્તાહિક બેકારી C) દૈનિક બેકારી D) ઉપરના બધાજ

34. ભારતમાં બેકારી માટેના સર્વ સામાન્ય કારણ કયું છે.
A) ઝડપી વસ્તી વધારો B) આરોગ્ય ટેકનોલોજી C) અવ્યવહારૂ શિક્ષણપ્રથા D) ઉપરના બધાજ

35. ભારતમાં બેરોજગારી નિવારવા માટે કયું પગલું વિકાસ લક્ષી નથી.
A) આર્થિક વિકાસને ઉત્તેજન B) સિંચાઇની સગવડો વધારવી C) શિક્ષણ પદ્ધતિમાં સુધારો D) કુટુંબનિયોજન

36. રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ રોજગાર ગેરંટી યોજનાનો અમલ કોના દ્વારા થાય છે.
A) ગ્રામ પંચાયત B) તાલુકા પંચાયત C) જિલ્લા પંચાયત D) નગરપાલિકા

37. જેનો ઉપયોગ કરવાથી નાશ પામે છે તેવા સંસાધનો કેવા પ્રકારના છે.
A) નવીનીકરણ B) અનવીનીકરણ C) A અને B D) ઉપરનામાંથી એક પણ નહીં

38. કુદરતી સંસાધનમાં નીચેના માંથી કોનો સમાવેશ થતો નથી.
A) જંગલો B) જમીન C) જળ D) હવા

39. 'ગ્રીન હાઉસ અસર' ને નિયંત્રિત કરે છે તે .....છે.
A) જંગલનો ગેરલાભ B) જંગલ જાળવણી નો ઉપાય C) જંગલનો લાભ D) જંગલનો પ્રકાર

40. વિશ્વના વૈજ્ઞાનિકોના મતે પર્યાવરણીય સમતુલા જાળવવા માટે કેટલા ટકા જંગલો જરૂરી છે.
A) 33% B) 36% C) 30% D) 40%

41. ભારતનો શંકુદ્રુમ જંગલો ક્યાં જોવા મળતા નથી.
A) દક્ષિણ ભારતમાં નીલગીરી B) મહારાષ્ટ્રમાં મહાબળેશ્વર C) મધ્યપ્રદેશમાં પંચમઢી D) ગુજરાતમાં સાપુતારા

42. ભારતમાં પાણીની માંગ નીચેનામાંથી સૌથી વધુ ક્યાં છે.
A) ઘરવપરાશ B) ઉદ્યોગ C) વીજળી D) સિંચાઈ

43. ભારતમાં સૌપ્રથમ કઈ નદીના શુદ્ધીકરણ નો કાર્યક્રમ સરકારે હાથ ધર્યો છે.
A) સાબરમતી B) નર્મદા C) કાવેરી D) ગંગા

44. ભારતની ઉત્તર સરહદે કયો પહાડી પ્રદેશ આવેલો છે.
A) અરવલ્લી B) અમરકંટક C) હિમાલય D) વિંધ્યાચળ

45. થરનો રણ પ્રદેશ ભારતના કયા રાજ્યમાં આવેલું છે.
A) ગુજરાત B) મધ્યપ્રદેશ C) ઝારખંડ D) રાજસ્થાન

46. ભારતના દક્ષિણના ઉચ્ચ પ્રદેશમાં કયા રાજ્યનો સમાવેશ થતો નથી.
A) ગુજરાત B) મધ્યપ્રદેશ C) ઝારખંડ D) ઉત્તરાખંડ

47. ઔધોગિક ખનીજોમાં કોનો સમાવેશ થાય છે.
A) લોખંડ B) કોલસો C) ખનીજ તેલ D) સોનુ

48. લિગ્નાઈટ કોલસા ની ખાણ 'ઝરીયા' ભારતના કયા રાજ્યમાં છે.
A) મધ્ય પ્રદેશ B) પશ્ચિમ બંગાળ C) આંધ્રપ્રદેશ D) બિહાર

49. ગુજરાતમાં ખનીજ તેલનું કલોલ ક્ષેત્રે કયા જિલ્લામાં આવેલું છે.
A) અમદાવાદ B) ગાંધીનગર C) મહેસાણા D) સુરેન્દ્રનગર

50. કુદરતી ગેસ નીચેનામાંથી કયા રાજ્યમાં મળે છે.
A) આસામ B) રાજસ્થાન C) ગુજરાત D) ઉપરના બધા જ